स्वच्छ र स्वतन्त्र पत्रकारिताको प्रतिक

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेता पल शाह र अभिनेत्री दीपिका प्रसाईं अभिनीत फिल्म 'मायावी'को प्रदर्शन मिति एकपटक फेरि हेरफेर भएको छ। गत कात्तिक १५ गतेबाट पोस्टपोन्ड भएर आगामी पुष २६ गतेलाई प्रदर्शन मिति घोषणा गरिएकोमा अब फिल्मलाई डेढ महिना पछाडि सारिएको छ। खासमा यसका निर्देशक दीवाकर भ राई महाशिवरात्रिमा आफ्नो नयाँ फिल्म 'नरसिंहा अवतार' प्रदर्शन गर्ने तयारीमा थिए।

आजको विचार...

मेखराज उदय

नेपाली...
(दुई पेजमा)

कोही पनि मानिस कमजोररहित हुँदैनन्। अझ कलाकारको हकमा त झन् कमजोरी सुधार्नु अनिवार्य नै मानिन्छ । चाहे अभिनय होस् वा नृत्य । कलाकार भएपछि हरेक कुरामा सकभर निपूर्ण हुनुपर्छ भन्ने मान्यता छ। यसैले लामो रेसको घोडा बन्न कलाकारले कमजोरी सुधारेर आफूलाई सक्षम र सबल बनाउन सक्नुपर्छ। फिल्म 'लण्डन टू पेरिस'बाट डेब्यु गर्दा अभिनेत्री गरिमा शर्मा पनि अभिनयमा कमजोर देखिएकी थिइन् ।

❐ वर्ष ३० ❐ अंक १२३ ❐ २०८१ मंसिर ११ गते मंगलबार 26 November 2024, Tuesday ❐ पृष्ठ संख्या ४ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

इजरायली हमलामा दर्जनौँको मृत्यु

(रासस/एएफपी)

बेरुत(लेबनान) मंसिर १०/लेबनानमा भएको इजरायली हमलममा दर्जनौं मानिसहरुको मृत्यु भएको जनाइएको छ । जसमा मध्ये बेरुतको बास्टा क्षेत्रको बहुमंजिला आवासीय भवनमा भएको हमलामा २९ जनाको मृत्यु भएको छ । इजरायली सेनाका अनुसार सेनाले १२ वटा हिजबुल्लाह कमान्ड सेन्टरमा आक्रमण गरेको थियो । हिजबुल्लाहको इन्टेलिजेन्स युनिट, कोस्ट-टु-सी मिसाइल युनिट र युनिट-४४००-सिरिया हुँदै इरानबाट लेबनानमा हतियार तस्करीका लागि सक्रिय छन् । सेनाले यी कमान्ड सेन्टरहरू इजरायल विरुद्ध आतङ्कवादी आक्रमणको योजना बनाउन, कार्यान्वयन गर्न र दक्षिणी लेबनानमा सक्रिय सैनिकहरू विरुद्धको आतङ्कवादी गतिविधिको निगरानी गर्न प्रयोग गरिएको जनाएको छ । यसैबीच, लेबनानको स्वास्थ्य मन्त्रालयले मृत्यु हुनेको सङ्ख्या वृद्धि भई २० जना पुष्टि भएको तथा मृतकको सङ्ख्या बढ्न सक्ने रिपोर्ट गरेको छ । युद्धविराम प्रयासका बावजुद इजरायलले हिजबुल्लाह विरुद्ध आफ्नो सैन्य अभियान जारी राख्दा बेरुतमा हवाई आक्रमण भएको हो । सेनाले हमला बेरुतको दक्षिणी उपनगरहरूमा हिजबुल्लाहका स्थानहरूलाई लक्षित गरी गरेको पुष्टि गरेको छ ।

भन्सार दर परिवर्तनको प्रभाव

ह्वात्तै घट्यो सुनको मूल्य, एकैदिन १६ हजारले कमी

हाम्रा संवाददाता

पाल्पा, मंसिर १०/नेपाली बजारमा सुनको भाउ ह्वात्तै घटेको छ । सरकारले सुन आयातको भन्सार दर ५० प्रतिशतले घटाएपछि सोमबार सुनको भाउ तोलामै करिब १६ हजारले घटेको हो ।

नेपाली बजारमा निरन्तर किर्तिमान बनाउँदै आएको सुनको भाउ एकै दिन १५ हजार ९ सय रुपैयाँले ह्वात्तै घटेको छ । मूल्य घटेसँगै प्रतितोला १ लाख ५१ हजार ३ सयमा कारोबार भएको नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघले जनाएको छ । आइतबार भने नेपाली बजारमा प्रतितोला १ लाख ६७ हजार २ सय रुपैयाँमा सुनको कारोबार भएको थियो । कात्तिक १५ मा प्रतितोला भाउ १ लाख ७१ हजार रुपैयाँ निर्धारण गरेको थियो । यो मूल्य अहिलेसम्मकै उच्च थियो । महासंघका अनुसार चाँदीको मूल्य पनि तोलामा १ सय १५ रूपैयाँले घटेको छ । आइतबार प्रतितोला १ हजार ९ सय ६० रूपैयाँमा कारोबार भएको चाँदी सोमबार प्रतितोला १ हजार ८ सय ४५ रूपैयाँमा कारोबार भयो ।

सरकारले सुन आयातको भन्सार दर ५० प्रतिशतले घटाएको छ । गत बिहीबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले

भन्सार दर २० बाट १० प्रतिशत कायम गर्ने निर्णय गरेको थियो । भन्सार दर घटेपछि सुन र चाँदीको मूल्य पनि घटेको हो ।

उच्च भन्सार दरका कारण भारतबाट नेपालमा सुन तस्करी भएको भन्दै सरकारले भन्सारदर घटाएको थियो । चाँदीमा १५ प्रतिशत भन्सार दर रहेकोमा १० प्रतिशतमा झारिएको छ । भारतबाट सुन तस्करी भएर नेपालमा नआओस् भन्ने उद्देश्यले दर घटाइएको स्रोतले जनाएको छ । सरकारले बजेटमार्फत १५ प्रतिशत रहेका भन्सार दर २० पुऱ्याएको थियो । उता, भारतमा भने पूर्ण बजेट आउँदा भन्सार दर घटेको थियो । त्यसले नेपालमा सुन महँगो र भारतमा सस्तो हुन पुगेको थियो । यसले बजारमा तस्करीको सुन आएको आशंका गरिएको हो । औपचारिक प्रणालीबाट आउने सुनको परिमाणमा भारी गिरावट देखिएको छ । नेपालमा भन्सार दर घट्दा सुनको मूल्य घटे पनि अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा भने मूल्य फेरि बढ्न थालेको छ । रुस अनि युक्रेन र इजरायल अनि हमासबीचको युद्ध चर्किन थालेपछि ओरालो लाग्न थालेको सुनको भाउ फेरि बढ्न थालेको हो । साताअघि युक्रेनले रुसमाथि मिसाइस प्रहार गरेपछि सुनको भाउ बढेको छ । सुरक्षित लगानी खोज्न व्यवसायीहरूले सुनमा लगानी बढाएपछि मूल्य उकालो लागेको बताइन्छ ।

उत्पत्तिका एकादशी, यस्तो छ व्रतकथा

पाल्पा, मंसिर १०/आज उत्पत्तिका एकादशी । मंसिर महिनाको कृष्णपक्ष तिथिमा एकादशीको उत्पत्ति भएको हुनाले यसलाई उत्तिका एकादशी भनिएको हो । सबै एकादशी मध्ये उत्तिका एकादशी पहिलो भएको हुनाले यस एकादशीको व्रत लिने व्यक्तिहरूले आजकै दिनबाट एकादशी व्रत अनुष्ठानको प्रारम्भ गर्नुपर्दछ ।

पद्मपुराण अनुसार, धर्मराज युधिष्ठिरले एक पटक भगवान् श्रीकृष्णलाई एकादशी तिथिको उत्पत्तिका विषयमा जिज्ञासा राखे । यसैको जवाफमा श्रीकृष्णले भने- सत्य युगमा मुर नामक भयंकर दानवले देवराज इन्द्रलाई पराजित गरेर स्वर्गमाथि आधिपत्य जमायो । तब सबै देवता महादेवको शरणमा पुगे र सम्पूर्ण बेलिबिस्तार सुनाए । देवताहरूको पुकार सुनेपछि महादेव देवगणलाई साथै लिई क्षीरसागर पुगे । त्यहाँ शेषनागको शैय्यामा योग-निद्रामा लीन भएका भगवान् विष्णुलाई देखेर देवराज इन्द्रले स्तुति गरी विष्णुलाई जगाए । देवताको अनुरोधमा विष्णुले मुर दैत्य उपर आक्रमण गरे । असंख्य असुरहरुको संहार गरेर नारायण बदरिकाश्राम पुगे । त्यहाँ भगवान् बाह्र योजन लामो सिंहावती गुफामा निद्रालीन भए । दैत्य मुर पनि विष्णुलाई मार्ने उद्देश्यले गुफामा पस्यो । मुर प्रवेश गर्नासाथ विष्णुको शरीरबाट दिव्य अस्त्र-शस्त्रले युक्त एक अति रूपवती कन्या उत्पन्न भइन् । ती कन्याले आफ्नो केवल हुंकारले मात्र दानव मुरलाई भस्म बनाइन् । नारायण जागा भएपछि दानव मूरको मृत शरीर देखेर विस्मित विष्णुले सोध्दा, ती कन्याले आफूले दैत्यको वध गरेको बताइन् । कन्याको यस्तो अद्भुत पराक्रमबाट प्रसन्न भई विष्णुले एकादशी नामक ती कन्यालाई मनोवाञ्छित वरदान दिई उनलाई आफ्नो प्रिय तिथि घोषित गरिदिए । विष्णुको अभीष्ट वरदान पाएर परम पुण्यप्रदा एकादशी असाध्यै खुसी भइन् । श्रीकृष्णले भने- हे युधिष्ठिर जो मनुष्यले जीवनपर्यन्त एकादशीको उपवास गर्दछ, त्यो मरणोपरान्त वैकुण्ठ पुग्दछ । त्यसैले एकादशी समान पापनाशक व्रत अर्को कुनै पनि छैन । एकादशी-माहात्म्य सुन्नाले मात्र पनि सहस्र गोदानको पुण्यफल प्राप्त हुन्छ ।

सवारी दुर्घटनामा नौं जनाको अकालमै गयो ज्यान

पाल्पा, मंसिर १०/देशका विभिन्न स्थानमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा परी नौ जनाको अकालमै ज्यान गएको छ । केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षका अनुसार नवलपरासी पश्रिुचम, दाङ, बर्दिया, चितवन, बारा, मोरङ, सप्तरी र उदयपुरका विभिन्न स्थानमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा परी नौं जनाको ज्यान गएको हो ।

नवलपरासी पश्रिुचमको सुनवल नगरपालिका-४ अलकत्रे डाडास्थित सडकमा मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ । लु.३६ प९५५२ नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा चालक रूपन्देही देबदह नगरपालिका-४ पिप्रैया बस्ने ५१ वर्षीय गणेश प्रसाद भट्टराईको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको मेडिकल कलेज भलुही रूपन्देहीमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । यस्तै दाङको लमही नगरपालिका-५ रातोडाँडास्थित सडकमा पनि मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा एक जनाको ज्यान गएको छ ।

रा.७ प ४९५४ नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई सोमबार बिहान दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकलमा सवार सल्यान बाघचौर नगरपालिका-३ बस्ने ३० वर्षीय लिलाराम डाँगीको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको लमही अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षले जनाएको छ । उता बर्दियाको राजापुर नगरपालिका-८ धोबिनपुरस्थित सडकमा गाडीको ठक्करबाट मोटरसाइल चालकको मृत्यु भएको छ । लु.२ ख ५९१९ नम्बरको फोर्स गाडीले भे.४ प ७८३ नम्बरको मोटरसाइकललाई ठक्कर दिँदा मोटरसाइकल चालक राजापुर नगरपालिका-८ भोगपुर बस्ने ५४ वर्षीय चेतुवा थारूको मृत्यु भएको हो ।-बाँकी अन्तिम पेजमा...

पा.जि.हु.द.नं. ०५१/०५२ पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२

जनचेतना

सम्पादकीय

उपनिर्वाचनको परीक्षामा दलहरु

मंसिर १६ मा हुने उपनिर्वाचनमा ४४ पदका लागि ४ सय १० जना चुनावी मैदानमा उत्रिएका छन् । जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख २, नगरपालिका प्रमुख र उपप्रमुख तथा गाउँपालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष ८ र ३४ वडाध्यक्षका लागि उपनिर्वाचन हुन लागेको हो । २०७९ सालमा सम्पन्न भएको स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात् देशका ३१ जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा रिक्त रहेका ४४ पदमा उपनिर्वाचन हुँदैछ । नेपालको संविधान तथा स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ बमोजिम निर्वाचित जनप्रतिनिधिको पदावधि समाप्त नहुँदै निजको पद कुनै कारणले रिक्त भएमा र एक वर्षभन्दा बढि पदावधि बाँकी रहेको अवस्थामा बाँकी अवधिका लागि उपनिर्वाचनद्वारा पद पूर्ति हुने व्यवस्था छ । सोही अनुसार उपनिर्वाचन हुन लागेको हो । यो उपनिर्वाचन दलहरुको परीक्षा हो । यसलाई दलहरु परीक्षण भई उम्मेदवार अनुमोदन हुने महत्वपूर्ण अवसरका रुपमा पनि लिइन्छ । जसबाट दलले आफ्नो खास सामर्थ्य पहिचान गर्ने मौका पाउँछन् । अहिले त्यहि परीक्षाको तयारीमा दलहरु लागेका छन् । उनीहरुले अहिलेसम्म के कति काम गरे ? त्यहि कामको सम्पूर्ण तथ्यगत जानकारी जनतालाई दिनुपर्दछ । कामको परिणाम दिन नसक्ने र भावी योजना समेत जनतालाई बुझाउन नसक्ने दल र उम्मेदवारले भने निर्वाचनमा पराजय भोग्नुपर्दछ । यसैले पनि आवधिक निर्वाचन दल र उम्मेदवारका लागि अग्नि परीक्षा हो ।

जनताको प्रतिनिधित्व भनेको केवल कानुनी र औपचारिक प्रक्रिया मात्र नभई परिणामसम्म पुर्‍याउने सारवान सहभागिताको सशक्त मार्ग हो । त्यसैले, प्रतिनिधित्व प्रभावकारी हुन सक्नु पर्छ । प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्ति र दलले प्रतिनिधित्व गरिने वर्गका निम्ति गरिने कार्यसम्पादन प्रभावकारी हुन त्यस जनप्रतिनिधिप्रति रहेको जनविश्वास, सामाजिक पुँजी र सक्षमताले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्नुपर्छ । अहिले दलहरुप्रतिको वितृष्णाको कारण पनि आम मतदाताहरुमा उत्साह छाएको छैन् । दलको संकीर्ण स्वार्थ जनताले बुझेका कारण पनि जनतालाई यस उप चुनावले खासै आशा, उल्लास जगाउन नसकेको हो । यसर्थ पनि अहिलेको उपनिर्वाचन दलहरुका लागि सकसपूर्ण परीक्षाको रुपमा हेरिएको छ ।

Opinion @ Social Network

मानिसहरुलाई यस्तै जिन्दगी मन पर्ने रहेछ
हावा पनि चलिरहोस्, दीप पनि बलिरहोस् ।
(सम्राट शर्माको फेसबुक स्टाटस https://www.facebook.com/Samrat.sm)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगअन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजनचेतना दैनिकको रुपमा तपाईसामु आईरहेको छ । यो पत्रिका अझ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईहरुको अमूल्य सुझावहरुको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईका सुझावहरु दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

नेपाली राजनीतिको (अ)लोकतान्त्रिक धरातल

मेखराज उदय

> *वर्तमान समयमा लोकतन्त्र भएर पनि निराशा, असफलता, भरोसाहीनता, अक्षमता, असुरक्षा आदि व्याप्त छन् । जनताको बलिदानी, त्याग र संघर्षको प्रतिफलस्वरुप प्राप्त गरिएका उपलब्धि संकटमुक्त बन्न सकेका छैनन् । एक प्रकारले मुलुक र जनताले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरू, लोकतन्त्र र वर्तमान संविधान अझै खतरामुक्त छैनन् ।*

नेपालको लोकतान्त्रिक इतिहासको कारक र आधार राजनीतिक दल हुन् । एक शताब्दी भन्दा लामो जहानियाँ निरंकुश राणाशासन, प्रत्यक्ष/परोक्ष रूपमा गोरखाली (तथापि शाह वंशको मूल थलो गोरखा होइन) राजा पृथ्वीनारायण शाहका वंश र उनका भाइ-भारदार सहित संलग्न रही सञ्चालित अढाइ सय वर्षको हुकुमी शाही ठकुरीतन्त्र तथा पर्दा पछाडिबाट पुरोहित, पण्डितद्वारा निर्देशित अलोकतान्त्रिक शासन चले नेपालमा । ती प्राय: अलोकतान्त्रिक, निरंकुश शासन सत्ता विरुद्ध लडेर लोकतन्त्र, विधिको शासन, न्याय र स्वतन्त्रता स्थापना गर्ने महान् कार्यमा राजनीतिक दलहरूको अतुलनीय योगदान रहिआएको छ । यो नेपाली राजनीतिको गौरवपूर्ण इतिहास हो । वर्तमान समयमा लोकतन्त्र भएर पनि निराशा, असफलता, भरोसाहीनता, अक्षमता, असुरक्षा आदि व्याप्त छन् । जनताको बलिदानी, त्याग र संघर्षको प्रतिफलस्वरुप प्राप्त गरिएका उपलब्धि संकटमुक्त बन्न सकेका छैनन् । एक प्रकारले मुलुक र जनताले प्राप्त गरेका उपलब्धिहरू, लोकतन्त्र र वर्तमान संविधान अझै खतरामुक्त छैनन् । साथै मुलुकमा दीर्घ शान्ति, रोजगारी, शिक्षा र स्वास्थ्यको ग्यारेन्टी, समावेशिता र समानता, न्याय, स्वतन्त्रता र भविष्यप्रतिको भरोसा सुरक्षित गर्न सकिएको अवस्था छैन । 'मेरा निम्ति देश, राज्यसत्ता वा सरकार, न्यायालय, सुरक्षा निकाय, प्रशासन आदि छन्' भन्ने जनविश्वास र भरोसा जनताका दिमागमा किन जाग्न सकेनन् ? खासमा जनताले आफ्नो देश, लोकतान्त्रिक व्यवस्था, संविधान आदि प्रति गौरव गर्न सकिरहेका छैनन् ।

यी सम्पूर्ण अवगुण, अक्षमता, असफलता आदिको मुख्य दोषी समेत राजनीतिक दलहरू नै हुन् । व्यवस्था परिवर्तन, आन्दोलनको नेतृत्व, लोकतान्त्रिक व्यवस्थाका निम्ति महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका राजनीतिक दल लोकतन्त्र कार्यान्वयन, प्राप्त उपलब्धि जनतामा प्रत्यायोजन र लागू गर्ने, सुशासन, विकास, समृद्धि, समावेशिता र समानता, विधिको शासन कार्यान्वयन गर्न किन असफल भए ? कतै परिवर्तनका वाहक भनिएका राजनीतिक दलहरूको गठन, निर्माणका आधार र धरातल नै गलत त छैनन् ? एक पटक यस विषयमा समीक्षा गर्नै पर्ने ठाउँमा हामी आइपुगेका छौं । यो वर्तमानको माग हो ।

दलहरू निर्माणको धरातल : नेपालका मुख्यत: नेपाली कांग्रेस र कम्युनिस्ट वा वामपन्थी दलहरू नै प्रमुख हुन् । यी दलहरू नै वैचारिकता, जनअनुमोदन आदिको व्यवहारत: नेतृत्व गर्दछन् । त्यति मात्रै होइन, विगतका लोकतन्त्र, विधिको शासन, संवैधानिक हक प्राप्तिका सबै आन्दोलनहरूमा यिनै दल सहभागी थिए । राजनीतिक दल भन्नाले राज्यसत्ताको निम्ति विचार, दृष्टिकोण एवं कार्यक्रम सहितको शक्ति भन्ने बुझ्नुपर्ने हुन्छ । राज्यसत्ता सम्बन्धी अवधारणाभित्र राजनीतिक, सामाजिक–सांस्कृतिक, शैक्षिक र आर्थिक आदि दृष्टिकोण पर्दछन् । राजनीतिक दलका मुख्यत: दुइटा आधार तथा मान्यता प्रष्ट हुनुपर्दछ । पहिलोह राज्यको शासन, प्रशासन सम्बन्धी अवधारणा वा दृष्टिकोण र दोस्रो हो, आर्थिक नीति । लोकतान्त्रिक शक्तिहरूको खुल्ला, नागरिकद्वारा प्रत्यक्ष/परोक्ष अनुमोदित शासन सत्तामा विश्वास हुन्छ । खुल्ला प्रतिस्पर्धा, निजी क्षेत्रको योगदान, पूँजीवादको सदुपयोगबाट लोकतान्त्रिक शक्तिहरूको आर्थिक नीति सञ्चालित हुन्छ । लोकतन्त्रमा समाजवादी अर्थ-राजनीतिको प्रवेश, प्रयोग वा उद्देश्य राखिने भएतापनि त्यो लोकतान्त्रिक समाजवादी अवधारणा हो भन्ने तथ्य बुझ्नुपर्दछ । लोकतन्त्रमा मार्क्सवादी (शास्त्रीय) समाजवादको कुनै गुञ्जायस रहँदैन । शास्त्रीय कम्युनिस्टहरू भने विचार, मान्यता, दल, फरक मत आदिको कट्टर विरोधी हुने गर्दछन् । राजनीतिक हिसाबले एकदलीय निरंकुशता कम्युनिस्ट सत्ताको मुख्य आधार हो । उनीहरू जडसूत्रवादी हुन् । पूँजीको राष्ट्रियकरण, निजी सम्पत्तिमाथिको निषेध कम्युनिस्ट अर्थ-राजनीतिका मुख्य आधार हुन् । उसो त विश्वभर नै मार्क्सीय समाजवादको अवधारणा लोपोन्मुख बन्दै गइरहेको देखिन्छ । उदाहरण स्वरुप हाम्रो उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनलाई हेर्न सकिन्छ । यो लोकतन्त्र मात्रै होइन, समग्रमा पूँजीवादी व्यवस्थाको असफलता मानिन्छ । त्यो हो, धनी झन् बढी सम्पन्न र गरिब झन-झन् निमुखा बन्दै जाने संकट । त्यसको उपयुक्त विकल्प लोकतान्त्रिक समाजवाद हो, जसले आर्थिक समानतासँगै राजनीतिक अधिकार समेत प्रदान गर्दछ

विश्वकै दोस्रो अर्थतन्त्र बन्न सफल चीन माओत्से तुङको नेतृत्वमा समाजवादी क्रान्ति सम्पन्न गरेको मुलुक हो । तथापि उसले पछिल्ला वर्षहरूमा माओले स्थापित गरेका समाजवादी अर्थ नीतिलाई मिल्काएर पूँजीवादी अर्थ व्यवस्था अँगालेदेखि अमेरिकापछिको सबैभन्दा ठूलो अर्थतन्त्र बन्न सफल भयो । यो तथ्यमाथि आँखा चिम्लिने धृष्टता गर्ने कुनै शक्ति राजनीतिक हिसाबले अघि बढ्नै सक्दैन । राणाशासनकै बखत २००६ सालताका यी दुई लाइन र विचार बोकेका नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको स्थापना भए । रोचक कुरा के छ भने, कांग्रेसका संस्थापकमध्येका एक पुष्पलाल श्रेष्ठ नेकपाका संस्थापक महासचिव बने, जो हालसम्मै सबै कम्युनिस्ट घटकका सम्मानयोग्य पात्र हुन् । नेपाली राजनीतिको कटु सत्य के हो भने, राजा सहितको शासन व्यवस्था भनेको आर्य (बाहुन) र खस (क्षत्री) बीचको समझदारीको गठजोड थियो । आर्य जाति (समुदाय ?) को ब्राह्मण (हिन्दु) धर्म र खसहरूको राजा, अर्थात् 'हिन्दु अधिराज्य' । यथार्थत: खसहरू प्राचीन हिन्दु होइनन् । राजा महेन्द्र शाहले पञ्चायतको नाममा प्रत्यक्षत: सत्ता सम्हालेपछि आर्यहरू बहिष्करणमा पारिए । यो आरोपको पुष्टि गर्न राजा (महेन्द्र, वीरेन्द्र र ज्ञानेन्द्र समेत) ले आफ्नो प्रत्यक्ष शासन कालभरि सरकारका महत्वपूर्ण पदहरूमा कुन जाति, समुदायलाई बढी प्राथमिकता दिए ? स्मरणरहोस् पञ्चायत काल (राजा महेन्द्र र छोरा वीरेन्द्रको शासन) भरि नागेन्द्रप्रसाद रिजाल (बाहुन) अपवाद बाहेक प्रधानमन्त्री वा मन्त्रिपरिषद्को उपाध्यक्षमा सबै खसहरू मात्रै बने । यस्ता थुप्रै घटना अवलोकन गरे तथ्य प्रष्ट हुन्छ । त्यसैले राजतन्त्र आर्य र खसहरूको साझेदारीको शासन थियो, नेपाली विविधताको प्रतीक थिएन । जब आर्य र खस शासकबीच द्वन्द्व चरम बिन्दुमा पुग्यो, एक पक्ष अर्थात् राजतन्त्रको अन्त्य गरियो र गणतन्त्रको स्थापना भयो । अत: त्यसको स्वामित्व सारा नेपालीजनले लिने कुराको तुक नै रहेन, ढल्यो । त्यस्तै बीपी कोइराला लगायतले स्थापना गरेको नेपाली कांग्रेस र शुरुआतमा पुष्पलाल आदिद्वारा स्थापित तर पछि मुख्यत: बाहुनहरूद्वारा अपहरित कम्युनिस्ट पार्टीको नेतृत्व पनि आम जनताको रहन सकेन । प्रमाण स्वरुप कोइरालाहरू, कृष्णप्रसाद भट्टराई आदि सभापति हुँदाको कांग्रेस र शेरबहादुर देउवा सभापति बन्दाको कांग्रेस हेरी मूल्यांकन गर्न सकिन्छ । स्पष्ट नै छ, गिरिजाप्रसाद कोइराला सभापति र प्रधानमन्त्री बन्दा उनले पार्टीका महामन्त्री लगायत पदाधिकारी नियुक्ति गर्दा र प्रधानमन्त्री बन्दा प्रमुख मन्त्री लगायत सरकारी उच्च पदहरूमा आफ्ना स्वजातीयहरूलाई नै प्रधानता दिने गर्थे । यता देउवा (खस) सभापति र प्रधानमन्त्री बन्दा महामन्त्री, उपसभापति आदि पदाधिकारी र प्रमुख मन्त्रीहरूमा खसहरू नै बढी प्राथमिकतामा परे, अद्यापि हावी छँदैछन् । देशको सबैभन्दा पुरानो र ठूलो लोकतान्त्रिक दलको समावेशिताको यस्तो लज्जास्पद इतिहास छर्लंग र जीवित छ । कम्युनिस्ट पार्टीहरूमा नेकपा एमाले र माओवादी नै प्रमुख हुन् । उनीहरू त झन् कांग्रेस जत्तिको समावेशी र लोकतान्त्रिक समेत छैनन् । त्यसैले नेपालका राजनीतिक दलहरूको असमावेशी र अलोकतान्त्रिक धरातल नै हालको लोकतान्त्रिक व्यवस्थामाथिको अन्योलपूर्ण भविष्यको मूल कारण र आधार हो । अन्त्यमा, लोकतन्त्रका मूलत: पाँच आधार छन् । पहिलोह स्वतन्त्रता, दोस्रोह मानवअधिकारको रक्षा, तेस्रोह सार्वभौमिक मताधिकारद्वारा निष्पक्ष आवधिक निर्वाचन, चौथोह समावेशी तथा समानताको सिद्धान्त र पाँचौं, जिम्मेवार सरकार आदि । यसका मुख्यत: दुइटा कमजोरी देखिएका छन् । पहिलो, सरकारको अस्थिरता । लोकतन्त्रमा निश्चित अवधिमा निर्वाचन हुनै पर्दछ । त्यसैले सरकार संवैधानिक व्यवस्था अनुसार ४/५ वर्षमा परिवर्तन भइरहने हुन्छ । हाम्रो जस्तो मुलुकमा भने, ५ वर्षमा धेरै सरकार बन्ने तथा विघटन भइरहने विडम्बना छ । दोस्रो, आर्थिक क्षेत्रमा देखिन्छ । यो लोकतन्त्र मात्रै होइन, समग्रमा पूँजीवादी व्यवस्थाको असफलता मानिन्छ । त्यो हो, धनी झन् बढी सम्पन्न र गरिब झन-झन् निमुखा बन्दै जाने संकट । त्यसको उपयुक्त विकल्प लोकतान्त्रिक समाजवाद हो, जसले आर्थिक समानतासँगै राजनीतिक अधिकार समेत प्रदान गर्दछ । नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले आदि स्थापना गर्दा विभिन्न जाति, समुदाय, क्षेत्र, महिला, पृथक् भाषा, धर्म, सम्प्रदाय जोड्न सम्भव थिएन होला । तर आजको दिनसम्म समेत यी दलहरू समावेशी सिद्धान्तमा चलेका देखिँदैनन् ।

केन्द्रमा मात्रै होइन कांग्रेस, एमाले र माओवादीका जिल्ला, स्थानीय तह र प्रदेश संरचनाका नेतृत्वहरूमा उत्पीडित समुदाय अद्यापि असाध्यै न्यून नै छन् । २०५२ सालमा सशस्त्र क्रान्ति शुरुवात गरेको माओवादीले समेत दलित, महिला, फरक आस्था, धर्म, सम्प्रदाय आदिको समावेशितामाथि नजरअन्दाज गर्नु लज्जास्पद एवं जातिवादी चरित्र नै थियो । द्वन्द्वका क्रममा दलित, महिला, मुस्लिम लगायत उत्पीडित समुदायको बलिदानी रहेको भएतापनि त्यो क्रान्तिप्रति उत्तरदायी र जिम्मेवारी लिने ठाउँमा उनीहरू थिएनन् । अत: त्यो हिंसात्मक विद्रोहको नैतिक जिम्मेवारी उत्पीडित समुदायको छैन । लोकतन्त्र, विधिको शासन, न्याय, स्वतन्त्रता खासमा उत्पीडित एवं बहिष्करणमा पारिएका समुदायका निम्ति आवश्यक छ । उनीहरूको राजनीतिक जागरणबाट मात्रै यो व्यवस्था, संविधान र प्राप्त उपलब्धिको संरक्षण गर्न सक्नेछन् । अन्यथा मुलुक र निमुखा जनताको भविष्य सुन्दर र सुरक्षित बन्न सम्भव छैन । ***-अनलाइन खबर डटकम***

महत्वपूर्ण टेलिफोन

प्रहरी कार्यालय
बुटवल ०७१-५४०२२२
स.प्र.क्याम्प बुटवल ९७४७०४३४६९
बुटवल रामनगर ०७१-५४१२३३
भैरहवा ०७१-५२०१९९
अर्घाखाँची ०७७-५२११९९
गुल्मी ०७९-५२०१९९
परासी ०७८-५२०१९९
तौलिहवा ०७६-५६००९९
पाल्पा ०७५-५२०५३६, ५२०१९९
इप्रका रामपुर ०७५-६९१५१५
अस्पताल कार्यालय
लुम्बिनीसिटी अस्पताल ०७१-५५१५५७, ५५१५५८
लुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०७१-५४०२००, ५४०२०१
भिमअस्पताल भैरहवा ०७१-५२०१९३
मिसनअस्पताल पाल्पा ०७५-५२०१११, ५२०४८९
परिवार नियोजन संघ पाल्पा ०७५-५२०७२३
पाल्पा जिल्ला अस्पताल ०७५-५२०१५४
लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०७५-४११२०१
पिचन्द्र परासी ०७८-५२०१८८
भैरहवा आँखा अस्पताल ०७१-५२०२६५
अर्घाखाँची जिल्ला अस्पताल ०७७-५२०२५७
तम्घास जिल्ला अस्पताल ०७९-५२०१८८
तौलिहवा जिल्ला अस्पताल ०७६-५६०२००
सिद्धार्थबाल महिला अस्पताल ०७१-५४४४५०
बुटवल हस्पितल ०७१-५४६४३२
लुम्बिनी नर्सिङ होम ०७१-५४२६४१, ५४५६४१
रेडक्रस बुटवल ५४१००४
लायन्स आँखा उ. केन्द्र बुटवल ५४५८४५
मेडिटेक अस्पताल ५४९०७२
कान्तिपूर डेण्टल हस्पिटल ०७१-५४७८४०
आँखा अस्पताल पाल्पा:०७५-५२०३३३, ५२११७९
रामपुर अस्पताल: ०७५-४००१५४
एम्बुलेन्स न.
रोटरी क्लब बुटवल ०७१-५४४६००
लियो क्लब अफ बुटवल ०७१-५४५८९३
रेडक्रस भैरहवा०७१-५२०२६३
रेयुकाई भैरहवा ०७१-५२६६७३,९८४७०२२४६४
परासी ०७८-५२०९२५
रेडक्रस पाल्पा ०७५-५२०६०
रेडक्रस तौलिहवा ०७६-५६०७५
रेडक्रस अर्घाखाँची ०७७-४२०२७५, ४२०११७
रेडक्रस गुल्मी ०७९-५२०१६३
नेपाल परिवार नियोजन संघ ०७१-५४००८१
लुम्बिनी नसिङ होम प्रा.लि. ०७१-५४१६४१
नेपाल भारतमैत्री समाज मो. ९८४७०२५०९९
जनसेवा क्लब नयाँमिल १९५७०२१२४६
लुम्बिनी नि.व्या.संघ भैरहवा ६२१०५८
बनगाई क्लब बनगाई ०७६-६९०१०२
रेडक्रस देवदह ०७१-५७७०९९
लुम्बिनी मेडिकल कलेज ०७५-५२०८४०
बुटवल जेसिस ९८४७१२९९६४
न्यू एकता क्लब तानसेन : ०७५-५२२२००
परिवार नियोजन संघ पाल्पा : ९८४७०२७२६५
रामपुर टेड्नेटी:९८५७०६२२४७,९८५७०६७५०४

दैनिक राशिफल

मेष : समाजसेवामा मन लाग्नेछ । साथीको सहयोगले नयाँ अनुभव मिल्नेछ ।	**तुला** : शैक्षिक क्षेत्रमा सफलता मिल्नेछ र रमाइलो यात्रा पनि हुनेछ ।
वृष : पिकनिक तथा सेमिनारमा सहभागी भइएला । ज्ञान सिक्ने मौका मिल्नेछ ।	**वृश्चिक** : बिनाप्रतिस्पर्धा फाइदा हुने योग छ । धार्मिक यात्राको योग पनि छ ।
मिथुन : आफ्नो क्षेत्रमा प्रभुत्व जमाउन सकिनेछ । अधुरो काम पूरा हुनेछ ।	**धनु** : पुनर्मिलनको योग रहेको छ । बन्धुबान्धवबाट सहयोग पनि मिल्नेछ ।
कर्कट : नजिकको व्यक्तिबाट कार्य पुरा हुनेछ प्रेमीको सहयोग पाइनेछ ।	**मकर** : शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । विश्वास गरेकाले सहयोग गर्नेछन् ।
सिंह : कार्यमा सफलता पाइनेछ । कुनै कुराले मनमा शान्ति छाउला ।	**कुम्भ** : कूटनीतिक नियोगको सहयोग मिल्ला, तर साँझमा धन खर्च हुनेछ ।
कन्या : आफूसँग भएको क्षमता प्रदर्शन गर्ने अवसर जुट्ला ।	**मीन** : पुनर्मिलनको योग रहेको छ । राजनैतिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ ।

विज्ञान/सूचना प्रविधि

रोबोटले गर्‍यो रोबोटकै अपहरण

दिनहुँ हामीले अपहरणका घटनाहरू सुनेका वा पढेका छौं । तर चीनमा भने अनौठा घटना घटेको छ । घटना शाङ्हाईमा रोबोटिक्स कम्पनीको शो रुममा अगष्टमा घटेको हो । तर यो भिडियो अहिले सार्वजनिक गरिएको छ ।

शोरुमको सर्भिलियन्स क्यामरामा कैद फुटेजमा रातिको समयमा साना रोबोटहरू बिस्तारै अगाडि गइरहेको देखिन्छ । यसै क्रममा बाटामा ठुला रोबोटसँग उसको भेट हुन्छ । साना रोबोटले ठुलो रोबोटलाई ओभरटाइम गरिरहेको हो भनेर सोध्छ । ठुलो रोबोटले आफूले कहिले बिदा नपाउने कुरा भन्छ । घर जान लागेको हो भनेर सोधेपछि उसले आफ्नो घर छैन भन्ने जवाफ दिन्छ । त्यसपछि सानो रोबोटले मसँग घर आउँ भनेर बोलाउँछ । दुई ठुला रोबोट साना रोबोटलाई पछ्याउँछन् र शोरुमबाहिर निस्कन्छन् । अर्को कम्पनीको रोबोटले आफ्नो रोबोट अपहरण गरेको शोरुमले भनेको छ । टिकटकको चिनियाँ संस्करण दोउयिनमा यो भिडियो भाइरल भइरहेको छ । केहीले यसलाई अद्भुत भनेका छन् । केहीले चाँहि यो कपोकल्पित हुन सक्ने आशंका गरेका छन् ।

रोबोट अपहरणमा परेको कम्पनीले भने यसलाई वास्तविक बताएको छ । रोबोट निर्माता कम्पनी हाङचाउका एक प्रवक्ताले भिडियोमा देखाइएको सानो रोबोट आफ्नो मोडल भएको र अपहरण वास्तविक भएको भनेका थिए । यसको थप विवरण पछि सार्वजनिक गरिने भनिएको थियो ।

यो रोबोटले अन्य रोबोटको आन्तरिक सञ्चालन प्रोटोकल र अनुमतिमा पहुँच बनाउन सक्ने बताइएको छ । तर रोबोट आफैँले कुराकानी सुरु गरेर अरूलाई अपहरण गर्न चाँहि असम्भव भएको परीक्षणको रूपमा यसो गरिएको कम्पनीको भनाई थियो ।

-रातोपाटी डटकम

अर्को वर्ष प्पलले ल्याउँदैछ सस्तो आइफोन

पछिल्ला केही महिनादेखि एप्पलले आगामी वर्ष लन्च गर्ने विभिन्न प्रडक्ट बारेका विभिन्न खुलासाहरु समाचारका शीर्षक बन्दै आएका छन् ।

आगामी वर्ष सन् २०२५ मा एप्पलले सार्वजनिक गर्ने आइफोन एसईको नयाँ संस्करणसँगै आइफोन १७ सिरिज तथा नयाँ म्याकबुक एयरका बारेमा पनि विभिन्न अनुमान तथा समाचार आइनै रहेका छन् । यी सबैको बीचमा एप्पलले सन् २०२५ मा लन्च गर्ने आइफोन एसईको नयाँ संस्करण सबैभन्दा प्रतिक्षित प्रडक्टको रुपमा रहनेछ । किनकि एप्पलले ३ वर्षपछि आइफोन एसई सिरिजको नयाँ फोन सार्वजनिक गर्दैछ । एप्पलले आगामी वर्ष आइफोन एसई ४ को अपग्रेडेड भर्सन सार्वजनिक गर्ने बताइएको छ । समाचार अनुसार यो सस्तो आइफोनको नयाँ संस्करण सन् २०२५ को मार्च सम्ममा सार्वजनिक हुनेछ ।

एप्पलले आइफोन एसई ४ लाई विभिन्न महत्वपूर्ण अपग्रेडका साथमा पेश गर्नेछ । जसमा नयाँ फिचर निम्न रहनेछन् :

डिजाइन र डिस्प्ले : एप्पलले सन् २०२० मा आइफोन एसई २ सँगै नयाँ नयाँ सुरुवात गरेको थियो । उसले आइफोन एसई ४ लाई आइफोन ८ को डिजाइनमा पेश गरेको थियो । आइफोन एसई २ मा टच आइडी तथा होम बटन राखिएको थियो, जुन एप्पलको आइकनिक बटन हो । यसमा ४.७ इन्चको एलसिडी डिस्प्ले थियो । तर, अब आइफोन एसई ४ को नयाँ संस्करणमा आइफोन १४ मा जस्तै नच डिस्प्ले र ६.१ इन्चको ओएलइडी डिस्प्ले रहनेछ ।

नयाँ क्यामरा सेटअप : आइफोन एसई ४ को नयाँ संस्करणमा पनि पछाडिको भागमा हुने मुख्य क्यामरा एउटा मात्रै हुनेछ । तर, यसको क्यामेरा चाहिं अधिक मेगापिक्सेल सहित शक्तिशाली हुनेछ । क्यामेरामा स्मार्ट एचडिआर, डीप फ्युजन तथा उत्कृष्ट नाइट मोड फिचर उपलब्ध हुनेछ । आइफोन एसई ४ मा ४८ मेगापिक्सेलको मूख्य क्यामेरा र १२ मेगापिक्सेलको सेल्फी क्यामेरा रहनेछ । ***-अनलाइन खबर डटकम***

बगनासकाली गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
चिर्तुङ्गधारा, पाल्पा

कालीगण्डकी नदीको बगर क्षेत्रबाट नदीजन्य पदार्थको उत्खनन तथा संकलन कार्यको प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन (IEE) प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना

सूचना प्रकाशन मिति २०८१/०८/११ गते

लुम्बिनी प्रदेश , पाल्पा जिल्ला बगनासकाली गाउँपालिकाद्वारा देहाय बमोजिमको प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न लागिएको छ ।

प्रस्तवकको नाम र ठेगाना	नामः बगनासकाली गाउँपालिका, गाउँकार्यपालीकाको कार्यालय ठेगानाः चिर्तुङ्गधारा, पाल्पा फोन नं. ९७७-९८५७०६८८६८ इमेलः baganaskali.rural@gmail.com
प्रस्तवकको व्यहोरा	प्रस्ताव क्षेत्र पाल्पा जिल्ला बगनासकाली गाउँपालिका वार्ड ६ अन्तर्गत पाल्पा तर्फ टिपुवाघाट बगर क्षेत्र, पचाकादीघाट बगर क्षेत्र, मझेटाघाट बगर क्षेत्र मनानघाट बगर क्षेत्र, र वडा नं ७ मा खानीगाउँ- पाल्पा तर्फ पर्ने मजुवाघाट बगर क्षेत्र, मिलमिले क्षेत्र, कोलबगर बगर क्षेत्रबाट क्षेत्रबाट दिगो तथा वातावरण मैत्री रूपमा डुङ्गा,गिट्टी तथा बलुवाको संकलन तथा उत्खनन कार्य
प्रभाव पार्न सक्ने क्षेत्र	पाल्पा जिल्ला, बगनासकाली गाउँपालिका/ वडा नं ६ र ७

माथि उल्लेखित प्रस्तावको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयारी गर्ने क्रममा सो क्षेत्रको जैविक तथा परिस्थितिकीय प्रणाली, प्राकृतिक तथा भौतिक प्रणाली, सामजिक तथा आर्थिक प्रणाली र सांस्कृतिक प्रणालीहरू बीच के कस्तो सकारात्मक तथा नकारात्मक प्रभाव पर्दछ भनी यकिन गर्न बगनासकाली गाउँपालिका ६ र ७ नं वडा समिति, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था तथा सरोकारवाला व्यक्ती वा संस्थाको राय सुझाव लिन आवश्यक भएकोले यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशन भएको मितिले सात दिन भित्र देहायमा उल्लेखित ठेगानामा आई पुग्ने गरी लिखित राय सुझाव उपलब्ध गराईदिनहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रस्तवकको नाम र ठेगाना	नामः बगनासकाली गाउँपालिका, गाउँकार्यपालीकाको कार्यालय ठेगानाः चिर्तुङ्गधारा, पाल्पा फोन नं. ९७७-९८५७०६८८६८ इमेलः baganaskali.rural@gmail.com
परामर्शदाताको नाम र ठेगाना	Economic Vision Pvt Ltd, काठमाडौं

विद्युत राष्ट्रिय प्रसारणमा एक सय ६८ मेगावाट थपियो

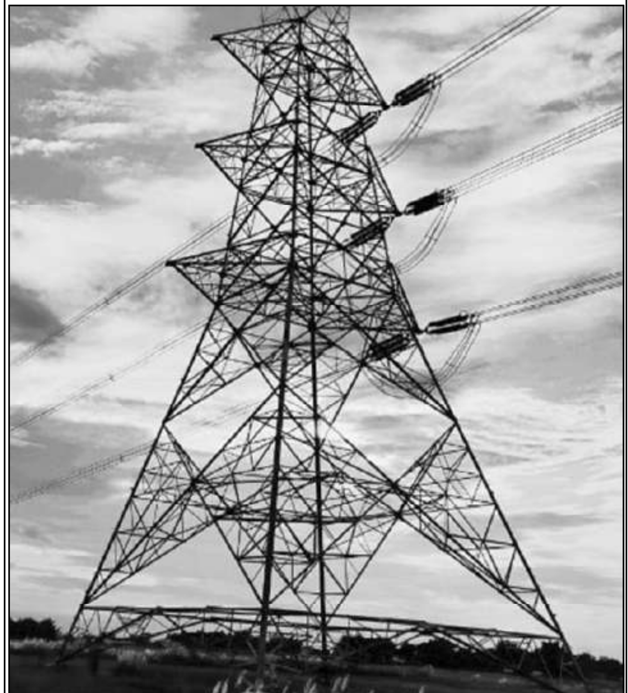

कूल १४ दशमलव आठ मेगावाटको माथिल्लो साञ्जेन, ४२ दशमलव पाँच मेगावाटको साञ्जेन र एक सय ११ मेगावाटको रसुवागढी जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सम्पन्न गरी राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडिएका हुन् । यसमध्ये माथिल्लो साञ्जेन गत वर्षको असोजमा निर्माण सम्पन्न भई व्यावसायिक रुपमा विद्युत् उत्पादन गरी हालसम्म करिब रु ३० करोडको विद्युत् बिक्री गरिसकेको छ ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको सहायक कम्पनी चिलिमे जलविद्युत्को अगुवाइमा रसुवामा शुरु भएका तीन वटा जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सम्पन्न भएको छ । ती जलविद्युत् आयोजना निर्माण सम्पन्न भई एक सय ६८ मेगावाट विद्युत् राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीमा जोडिएको छ । तीनवटै आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत् रसुवाको आमाछोदिङ्मो गाउँपालिका थम्बुचेतस्थित प्राधिकरणले बनाएको २२०-१३२-३३ केभी सवस्टेसनमा जोडी राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीमा समाहित गरिएको हो । कूल १४ दशमलव आठ मेगावाटको माथिल्लो साञ्जेन, ४२ दशमलव पाँच मेगावाटको साञ्जेन र एक सय ११ मेगावाटको रसुवागढी जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सम्पन्न गरी राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडिएका हुन् । यसमध्ये माथिल्लो साञ्जेन गत वर्षको असोजमा निर्माण सम्पन्न भई व्यावसायिक रुपमा विद्युत् उत्पादन गरी हालसम्म करिब रु ३० करोडको विद्युत् बिक्री गरिसकेको छ । यस्तै, ४२ दशमलव पाँच मेगावाटको साञ्जेन जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सम्पन्न गरी शुक्रबारदेखि राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडी परीक्षणका रुपमा विद्युत् उत्पादन सुरु गरिएको छ । त्यस्तै, एक सय ११ मेगावाट क्षमताको रसुवागढी जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण सम्पन्न भई हाल परीक्षणका रुपमा विद्युत् उत्पादन गरिरहेको छ । परीक्षण उत्पादन सफल भएपछि एवं तोकिएको मापदण्ड पूरा गरेपछि साञ्जेन र रसुवागढीको व्यावसायिक रुपमा विद्युत् उत्पादन सुरु हुनेछ । दुवै आयोजनाबाट यही महिनाभित्रमा व्यावसायिक रुपमा विद्युत् उत्पादन हुनेछ । नदी प्रवाहमा आधारित ती आयोजनाबाट हिउँदयाममा करिब ८० मेगावाट मात्र विद्युत् उत्पादन हुन्छ । चिलिमे जलविद्युत् कम्पनीको अनुवाइमा दुई सय ७० मेगावाटका चार वटा आयोजना सुरु गरिएकामा सिन्धुपाल्चोकमा निर्माणाधीन एक सय दुई मेगावाटको मध्यभोटेकोसीबाहेक तीन वटा आयोजना सम्पन्न भएका हुन् । सबै आयोजना २०७२ सालको विनाशकारी भूकम्प र त्यसपछिका पराकम्पन एवं बाढीपहिरोले पुर्याएको क्षति तथा अवरोध, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, विभिन्न आन्दोलनका कारण निर्माण सामग्री ढुवानी र इन्धन आपूर्तिमा आएको समस्या, प्रत्येक वर्षायाममा आयोजना क्षेत्रमा आइरहे ठूलो बाढी, पहुँच मार्गमा निरन्तर गइरहने पहिरो, कोभिड-१९ को महामारी, सामान आयातमा सिर्जित समस्यालगायतको चपेटामा परेका थिए । यसले गर्दा आयोजनाको निर्माण प्रभावित भएको थियो । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले विभिन्न कारणले जीर्ण बनेका चिलिमेका आयोजना निरन्तरको प्रयासपछि निर्माण सम्पन्न हुनु ठूलो उपलब्धि भएको जानकारी दिए । "म चिलिमे कम्पनीको प्रबन्ध-सञ्चालक भएका बेला आमसर्वसाधारणको पनि लगानी रहने गरी एकसाथ चारवटै आयोजनाको निर्माण अगाडि बढाइएको थियो, मुख्य रुपमा काबु बाहिरको परिस्थितिका कारण आयोजनाहरुको निर्माणमा केही समय लागे तापनि तीनवटै आयोजनाहरुको निर्माण सम्पन्न भई विद्युत् उत्पादन शुरु भएको छ, बढी विद्युत् माग हुने काठमाडौं उपत्यकाबाट नजिकै रहेका आयोजनाले हिउँदयाममा विद्युत् प्रणालीलाई सन्तुलन र भरपर्दो बनाउन सहयोग गर्नेछन्", कार्यकारी निर्देशक घिसिङले भने । भूकम्प, नाकाबन्दी, विदेशी मुद्राको तुलनामा नेपाली मुद्राको अवमूल्यन, निर्माण अवधि लम्बिँदा ऋणको ब्याजदर तथा प्रशासनिक खर्च बढ्दा लागतमा केही वृद्धि भएको छ । माथिल्लो साञ्जेन र सञ्जेन गरी दुवै आयोजनाको अनुमानित लागत निर्माण अवधिको ब्याजबाहेक रु सात अर्ब ३५ करोड थियो । आयोजनाको प्रवर्द्धक साञ्जेन जलविद्युत् कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अर्पणबहादुर सिंहले निर्माण अवधिको ब्याजबाहेक आयोजनाहरुको लागत रु नौ अर्ब २० करोड हुने अनुमान गरिएको बताए । उनले लागत अनुमानबमोजिम दुवै आयोजनाको अनुमानित लागत प्रति मेगावाट रु २२ करोड ५० लाख बराबर हुने देखिएको उल्लेख गरे । चिलिमेका चारवटै आयोजनाहरुमा कर्मचारी सञ्चय कोषले ऋण प्रवाह गरेको हो । कम्पनीमा चिलिमे जलविद्युत् कम्पनीको ३९ दशमलव ३६ प्रतिशत, प्राधिकरणको १० दशमलव ३६ प्रतिशत, रसुवाका स्थानीय तहको एक दशमलव २८ प्रतिशत संस्थापक शेयर छ । कर्मचारी सञ्चय कोषका सञ्चयकर्ता र कम्पनीका संस्थापक संस्थाहरु (प्राधिकरण, चिलिमे र रसुवा जिल्लाका सम्बन्धित स्थानीय तह) का कर्मचारीहरु तथा ऋणदाता संस्था (कर्मचारी सञ्चयकोष) का कर्मचारी, आयोजना प्रभावित रसुवावासी र सर्वसाधारणको गरी ४९ प्रतिशत साधारण शेयर छ ।

माथिल्लो साञ्जेन र साञ्जेनबाट वार्षिक रुपमा एक अर्ब ८० करोड युनिट विद्युत् उत्पादन हुनेछ । माथिल्लो साञ्जेनलाई विद्युत्को बढी माग हुने साँझको समय (पिक) दिउँसोको पानी जम्मा गरी ७०/७० मिनेट पूर्ण क्षमतामा चलाउन सकिन्छ । यसका लागि पिकिङ पोखरी निर्माण गरिएको छ । उक्त पोखरीमा पानी सञ्चय गरी साँझको समयमा थप विद्युत् उत्पादन गरी हिउँदयामका साँझको समयमा थप विद्युत् उत्पादन गरी प्रणालीलाई सन्तुलन बनाउन योगदान पुग्नेछ ।

-हाम्रा कुरा डटकम

दोहोरो कर तिर्नुपर्दा समस्यामा परेको गुनासो

रामपुर (पाल्पा), मंसिर १०/यहाँका युवा व्यवसायीले दोहोरो कर तिर्नुपर्दा समस्यामा परेको गुनासो गरेका छन् । व्यवसायी अशोक श्रेष्ठले स्थानीय तह, घरेलु र कर कार्यालयमा छुट्टाछुट्टै राजस्व तिर्नुपर्ने समस्या परेको बताए । दसौँ राष्ट्रिय उद्योग दिवसको अवसरमा रामपुरमा आयोजित कार्यक्रममा सहभागीले व्यवसाय सञ्चालनको क्रममा नाम तथा उद्देश्य सच्याउनुपर्ने अवस्थामा नाम परिवर्तन गर्दा दर्ताभन्दा बढी शुल्क बुझाउनुपर्ने अवस्था रहेका बताएका थिए । यस्तो विद्यमान अवस्थालाई परिवर्तनको आवश्यक रहेको उनीहरुको सुझाव थियो । कार्यक्रममा राज्यको कर नीति र अनुगमनको नीति परिवर्तन गर्नुपर्ने रामपुर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष भोजेन्द्रप्रकाश ढकाल बताए । उनले संघले उद्योगी र व्यवसायीलाई परेको विभिन्न समस्या समाधानका लागि सहजिकरण गर्दै आइरहेको बताए । घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय तानसेनको आयोजना र रामपुर उद्योग वाणिज्य संघको समन्वयमा भएको कार्यक्रममा लुम्बिनी प्रदेशसभा अर्थ, उद्योग तथा पर्यटन समितिका सभापति राजुप्रसाद श्रेष्ठले उद्योग व्यवसायलाई प्रवर्द्धनका लागि प्रदेश सरकारले औद्योगिक व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन ल्याएको जानकारी दिए । 'ऐन प्रमाणित भएर कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ, नाम परिवर्तनको क्रममा देखिएको समस्या समाधानको लागि पहल गरिनेछ, हामीले व्यवसायी तथा उद्योगीको हितका लागि सहज हुने गरी कार्य गर्ने प्रयत्न गरेका छौँ'जार सात सय ५६ उद्योग र चार हजार दुई सय ८५ वाणिज्य फर्म सञ्चालनमा रहेको घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका उद्योग अधिकृत श्यामकुमार पौडेलले जानकारी दिए । पछिल्लो समय जिल्लामा उद्योग दर्ताभन्दा धेरै खारेज गर्नेको संख्या बढेको उनले बताए । संघीयता कार्यान्वयनमा आएसँगै स्थानीय तहमा स्थानान्तरण हुने गरेपछि कार्यालयमा नयाँ दर्ता गर्ने व्यवसायी तथा उद्योगी कम हुँदै गएका हुन् । संख्यागत रुपमा जिल्लामा उद्योगी तथा व्यवसायी बढेका छन् भने घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता हुने संख्या भने कम देखिएको छ । ***-रासस***

सवारी दुर्घटनामा...

...दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको नर्सिङ होम नेपालगंज बाँकेमा थप उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

चितवनको इच्छाकामना गाउँपालिका-६ नौ किलोस्थित सडकमा ट्रक दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ । बागमती प्रदेश ०३-००१ ख ३४९० नम्बरको ट्रक अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा ट्रकमा सवार २ जनाको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनीहरूको सरकारी अस्पताल भरतपुरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जनाइएको छ । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका १ जनाको एलाईभ अस्पताल भरतपुर र १ जनाको नयाँ मेडिकल कलेज भरतपुरमा उपचार भइरहेको छ । ट्रक चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । यस्तै मोरङको सुन्दरहरैंचा नगरपालिका-५ दुलारीस्थित सडकमा हाइसको ठक्करबाट साइकलयात्रीको मृत्यु भएको छ । बा.प्र.०८-००१ च ०४७ नम्बरको हाईस गाडीको ठक्करबाट साइकलयात्री सोही नगरपालिका-४ बस्ने ४४ वर्षीय चन्द्र कुमार राईको मृत्यु भएको हो । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका उनको बिपि कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान घोपा धरानमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । गाडी चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । बाराको जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिका-१ स्थित सडकमा बसको ठक्करबाट पैदलयात्रीको मृत्यु भएको छ । प्र.१-०२-००२ ख ०४१५ नम्बरको बसको ठक्करबाट पैदलयात्री सोही ठाउँका ४२ वर्षीय कृष्ण बहादुर रूम्बाको मृत्यु भएको हो । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका उनको तराई अस्पताल सिमरा हुँदै बयोदा अस्पताल वीरगंजमा थप उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जनाइएको छ । बस चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । यस्तै सप्तरीको रूपनी गाउँपालिका-४ छप्कीस्थित सडकमा ट्याक्टरबाट खसेर एक जनाको ज्यान गएको छ । प्र.२-०१-००१ त १०८६ नम्बरको ट्याक्टरबाट खसेर सोही गाउँपालिका-३ कटैया बस्ने २५ वर्षीय शंकर राउतको मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको छिन्नमस्ता अस्पताल राजबिराजमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । उता उदयपुरको चौदण्डीगढी नगरपालिका-९ भिमा मिहोरिया चोकमा कारको ठक्करबाट पैदलयात्रीको मृत्यु भएको छ ।

गाईघाटबाट बेल्टारतर्फ जाँदै गरेको प्रदेश-१-०४-००१ च १३८६ नम्बरको कारको ठक्करबाट पैदलयात्री सोही ठाउँ बस्ने ४५ वर्षीया कमलादेवी चौधरीको सोमबार बिहान मृत्यु भएको हो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएकी उनको नगर अस्पताल बेल्टारमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जनाइएको छ । उक्त कार सोही ठाउँस्थित रूखमा ठक्कर खाई अनियन्त्रित भइ पैदलयात्रीलाई समेत ठक्कर दिई दुर्घटना भएको थियो । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका कारमा सवार २ जना र अन्य १ जना पैदलयात्रीको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । उल्लेखित सबै दुर्घटनाका विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षले जनाएको छ ।

खेलकुद समाचार

भारतद्वारा अस्ट्रेलिया पराजित

काठमाडौं, मंसिर ९/भारतले अस्ट्रेलियालाई पहिलो टेस्ट क्रिकेटमा २ सय ९५ रनले हराएको छ । पर्थमा भएको खेलमा अस्ट्रेलियालाई हराउँदै भारतले इतिहास रचेको छ । अस्ट्रेलियाले पर्थमा पहिलो पटक टेस्ट क्रिकेटमा हार बेहोरेको हो । भारतले दिएको ५ सय ३४ रनको लक्ष्य पछ्याएको घरेलु टोली अस्ट्रेलिया खेलको चौथो दिनको चिया समयपछि २ सय ३८ रनमा अलआउट भयो । दोस्रो पारीमा अस्ट्रेलियाका ट्राभिस हेडले सबैभन्दा धेरै ८९ रन बनाए । भारतका कप्तान जसप्रीत बुमराह र मोहम्मद सिराजले ३/३ विकेट लिए । दोस्रो पारीमा भारतले ६ विकेट गुमाएर ४ सय ८७ रन बनाउँदै पारी समाप्तिको घोषणा गरेको थियो । भारतका यशस्वी जयसवाल र विराट कोहलीले शतक तथा केएल राहुलले अर्धशतक बनाए । अस्ट्रेलियाका नाथन लायनले २ विकेट लिए । यसअघि पर्थमा टस जितेर ब्याटिङ गरेको भारतले पहिलो पारीमा १ सय ५० रन बनाएको थियो । भारतका नितिश रेड्डीले सबैभन्दा धेरै ४१ रन बनाए । अस्ट्रेलियाका जोश हेजलवूडले ४ विकेट लिए । यस्तै अस्ट्रेलिया पहिलो पारीमा १ सय ४ रनमा अलआउट भएको थियो । अस्ट्रेलियाका मिचेल स्टार्कले सबैभन्दा धेरै २६ रन बनाए । भारतका कप्तान जसप्रीत बुमराहले ५ विकेट लिए । यो जीतसँगै भारतले पाचँ खेलको शृङ्खलाको बोर्डर गभास्कर ट्रफीमा १-० ले अग्रता लिएको छ । शृङ्खलाको दोस्रो खेल आउँदो डिसेम्बर ६ देखि एडिलेडमा शुरू हुनेछ ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्कः ०७५-५२०६०१

अर्थ/कर्पोरेट समाचार

ग्लोबल आइएमई बैंकका ग्राहकलाई अस्पतालमा छुट

पाल्पा, मंसिर १०/ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडका ग्राहकलाई समाज डेन्टल अस्पतालमा विशेष छुट दिइने भएको छ । ग्राहकहरुको सुविधालाई मध्यनजर गर्दै बैंक र अस्पतालबिच सम्झौता भएसँगै छुट पाउने भएका हुन् ।

छुटका लागि बैंकका ट्रान्जेक्सन बैंकिङ सेल्स तथा विजनेश प्रमुख प्रकाश पौडेल र समाज डेन्टल अस्पतालका प्रबन्ध निर्देशक शंकु घिमिरेले सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन् । साथै, बैंकको क्रेडिट कार्ड मार्फत् भुक्तानी गर्दा १२ महिनासम्म किस्ताबन्दीमा भुक्तानी गर्न मिल्ने सेवा (ईएमआई) समेत प्रदान गर्ने सम्झौता भएको छ ।

सम्झौतानुसार बैंकका ग्राहकहरुले समाज डेन्टलमा बैंकको डेबिट/क्रेडिट कार्ड र ग्लोबल स्मार्ट प्लस मार्फत् भुक्तानी गर्दा ओपीडी दर्ता शुल्क, डाक्टरको परामर्श शुल्क र अस्पतालको आजीवन सदस्यता शुल्कमा शतप्रतिशत छुट पाउने छन् । यसका साथै, बैंकका ग्राहकहरुले एक्सरे बाहेकका सम्पूर्ण सेवा शुल्कमा एकमुष्ठ १० प्रतिशत छुट पाउने छन् ।

किस्ताबन्दी सेवाअन्तर्गत बैंकका क्रेडिट कार्डवाहकले समाज डेन्टल अस्पतालमा उपचार बापत खर्च १५ हजारदेखि अधिकतम ५ लाखसम्मको बिलमा ६ देखि १२ महिनासम्मको सरल किस्ताबन्दीमा भुक्तानी गर्न सक्ने छन् । यस्ता विभिन्न किसिमका सुविधाहरुको उपभोग गर्न इच्छुक ग्राहकहरुले ग्लोबल आइएमई बैंकको जुनसुकै शाखाबाट आवेदन दिइ बैंकको क्रेडिट कार्ड लिन सक्ने छन् ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

प्रथम पटक प्रकाशित मितिः २०८१/०८/९

यस रानीमहल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. तानसेन ३, पाल्पाको १६ औं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा आयोजना गरिएकोले यस संस्थाका सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरु तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई समयमै उपस्थितिका लागि निमन्त्रणा गरिन्छ ।

साधारण सभाका एजेण्डा

- आ.व २०८०/०८१ को आर्थिक प्रतिवेदन
- आ.व २०८०/०८१ को कोषाध्यक्षको आर्थिक प्रतिवेदन
- आ.व २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
- आ.व. २०८१/०८२ को प्रस्तावित आय व्याय प्रतिवेदन

समुदघाटन कार्यक्रम

मितिः २०८१ मंसिर २९ गते शनिबार

स्थानः रातो घर टक्सारटोल, पाल्पा, तानसेन

समयः बिहान ११ बजे

बन्शत्रः समुद्घाटन कार्यक्रमपछि सञ्चालन हुनेछ । **पुनश्चः** सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरुले आफ्नो पासबुकसहित स्वयम उपस्थितिको लागि अनुरोध गरिन्छ ।

भूगोल प्रसाद बैजु श्रेष्ठ

अध्यक्ष

श्री रानीमहल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

तानसेन-३ पाल्पा

सम्पर्क नं : ०७५-५२०९३२

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित, कार्यालय:कैलाशनगर-५,तानसेन,पाल्पा,फोन:०७५-५२०६०१,E-mail:njdnews@gmail.com पा.जि.हु.द.नं. ५/२०७८/०७९, पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२ प्रबन्धक : इन्द्रा भट्टराई, सम्पादक: रामचन्द्र रायमाझी, प्रधान सम्पादक: जगदीशप्रसाद भट्टराई